

Література

1. Самойлов М. О. Характерні риси реєстрації речових прав на нерухоме майно в державах Європейського союзу / М. О. Самойлов // Право і суспільство. – 2014. – № 1-2. – С. 62-66.
2. Ризики європейського інтеграційного проекту: виклики та можливості для України / І. В. Клименко, І. В. Ус. – К.: НІСД, 2012. – 88 с.
3. Про затвердження Порядку державної реєстрації прав на нерухоме майно та їх обтяжень: постанова Кабінету Міністрів України від 17.10.2013 № 868 // Урядовий кур'єр. – 2013. – 11 грудня. – № 229.

УДК 342.9

Онищенко Ю. М.,

к.ю.н., головний державний фінансовий інспектор,
Прилуцька об'єднана державна фінансова інспекція, м. Прилуки, Україна

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СФЕРІ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Сучасний європейський вектор розвитку економіко-правових відносин ставить перед Україною низку завдань, серед яких одним із головних є гармонізація національної системи державних закупівель зі стандартами Європейського Союзу. Прозорість, конкурентність, відсутність дискримінації, відкритість ринків державних закупівель є запорукою сталого економічного розвитку нашої держави та орієнтиром для широкомасштабних реформ системи управління державними фінансами. Проте поза увагою законодавця не повинні залишитися і проблеми відповідальності за правопорушення у сфері державних закупівель, які не втратили своєї актуальності навіть з плином безупинного процесу удосконалення тендерного законодавства.

Правовою нормою, якою закріплено адміністративну відповідальність у сфері державних закупівель, є стаття 164-14 «Порушення законодавства про здійснення закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти» Кодексу України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X (зі змінами) (далі – КУпАП) [1]. Основним законодавчим актом у сфері державних закупівель є нещодавно прийнятий Закон України «Про здійснення державних закупівель» від 10.04.2014 № 1197-VII (далі – Закон України № 1197) [2]. Зважаючи на деякі позитивні новації даного закону, не можна, однак, стверджувати про послідовність законодавця при внесенні відповідних змін до КУпАП.

Перш за все це стосується поняття «державні кошти», яке втратило своє визначальне значення з прийняттям Закону України № 1197, відповідно до

якого запроваджено новий функціональний підхід до визначення кола суб'єктів державних закупівель через поняття «замовники», під яким згідно з пунктом 9 частини першої статті 1 Закону України № 1197 розуміються органи державної влади та органи місцевого самоврядування, а також юридичні особи (підприємства, установи, організації) та їх об'єднання, які забезпечують потреби держави або територіальної громади, якщо така діяльність не здійснюється на промисловій чи комерційній основі за наявності однієї з таких ознак: юридична особа є одержувачем бюджетних коштів та уповноважена розпорядником бюджетних коштів на здійснення заходів, передбачених бюджетною програмою, в межах такого фінансування; органи державної влади чи органи місцевого самоврядування або інші замовники володіють більшістю голосів у вищому органі управління юридичної особи; у статутному капіталі юридичної особи державна або комунальна частка акцій (часток, паїв) перевищує 50 відсотків.

Водночас, з назви та диспозиції статті 164-14 КУпАП поняття «державні кошти» не виключено, що, по-перше, є передумовою для неоднозначного розуміння і застосування положень даної статті, а по-друге, дає можливість посадовим особам замовників при здійсненні закупівель не за державні кошти уникати адміністративної відповідальності з формальних підстав, оскільки поняття «державні кошти» за таких умов є обов'язковою ознакою об'єктивної сторони даного адміністративного проступку.

Суттєва неузгодженість існує і при визначенні суб'єкта адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 164-14 КУпАП, тобто особи, яка вчинила проступок і до якої може бути застосоване адміністративне стягнення. Так, відповідно до частини 1 статті 42 Закону України № 1197 зазначено, що за порушення вимог, установлених цим Законом та нормативно-правовими актами, розробленими відповідно до цього Закону, члени комітету з конкурсних торгів замовника (генерального замовника), члени органу оскарження, службові (посадові) особи Уповноваженого органу, службові (посадові) особи органів, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів (обслуговуючого банку), несуть відповідальність згідно із законами України.

Враховуючи положення статті 42 Закону України № 1197, цілком правомірно стверджувати, що суб'єкт даного правопорушення є спеціальним, оскільки коло осіб, які підлягають відповідальності, чітко встановлене.

Проте, при визначенні кола суб'єктів відповідальності законодавцем не враховано випадків порушення вимог Закону України № 1197 посадовими особами замовника, які не входять до складу комітету з конкурсних торгів, але мають право укладати договори та діяти від імені замовника, тобто

фактично здійснювати закупівлю, або ж у випадку відсутності створеного комітету з конкурсних торгів.

Залишається актуальною і проблема диференціації відповідальності за порушення у сфері державних закупівель. Заслугує на увагу позиція Щукіна О. М., який вказує на необхідність при кваліфікації протиправних діянь чітко розмежовувати правопорушення, що вчиняються комітетом з конкурсних торгів як колегіальним органом, та проступки, за які відповідають лише деякі з його членів [3]. У даному контексті потребує узгодження також і міра відповідальності за правопорушення, передбачені статтею 164-14 КУпАП, залежно від корупційної складової правопорушення, проявів недобросовісної конкуренції, людського фактору тощо.

Література

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-Х: за станом на 6 лют. 2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>

2. Про здійснення державних закупівель: Закон України від 10.04.2014 № 1197-VII: за станом на 6 лист. 2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1197-18/page>

3. Щукін О. М. Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері державних закупівель / О. М. Щукін // Форум права. – 2014. – № 2. – С. 484–491. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2014_2_84.pdf

УДК 342.922

Песцов Р. Г., к.ю.н., доцент,
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова, м. Київ, Україна

МУНІЦИПАЛЬНА ПРАВОТВОРЧІСТЬ: ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ

Тема доповіді обумовлена сучасними перетвореннями, які відбуваються на сучасному етапі розвитку української державності за останні роки. Зокрема, це стосується становлення місцевого самоуправління, як особливої форми публічної влади (в контексті децентралізації державної влади), та одним із найважливіших напрямків його діяльності – муніципальна правотворчість.

Оскільки саме до органів муніципальної (місцевої) влади звертаються жителі територіальної громади зі своїми проблемами, тому муніципальні органи управління першими визнають про реальні проблеми громадян і повинні своєчасно відреагувати на ці звернення, в тому числі і шляхом правового регулювання. Муніципальна правотворчість в умовах правового